

NORGES HØYESTERETT

Den 14. juli 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Østensen Berglund og Thyness i

HR-2023-1357-U, (sak nr. 23-069713STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Dag Røthing Simonsen)

mot

Påtalemyndigheten (politifullmektig Lilly Sandvik Vevatne)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

(1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse i sak om besøksforbud.

(2) Påtalemyndigheten besluttet 7. februar 2023 å ilegge A, født 00.00.1986, besøksforbud overfor B.

(3) Haugaland og Sunnhordland tingrett avsa 27. mars 2023 kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1986, forbys å oppsøke, å forfølge og på noe vis å ta kontakt med B, verken personlig eller gjennom telefon, tekstmelding, e-post eller annen elektronisk meddelelse, brev, postkort eller annen skriftlig meddelelse, eller gjennom tredjemann.

Besøksforbudet gjelder frem til 07.8.23.»

(4) A anket over bevisbedømmelsen og lovanvendelsen.

(5) Gulating lagmannsrett avsa 18. april 2023 kjennelse med slik slutning:

«1. Besøksforbudet oppheves.

2. I sakskostnader for lagmannsretten og betaler staten ved Justisdepartementet til A, 6 250 – sekstusentohundreogfemti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.»

(6) For lagmannsretten hadde A v/advokat Simonsen lagt ned påstand om å bli tilkjent totalt 26 400 kroner med tillegg av merverdiavgift. Det var i anken opplyst at dette tilsvarte 12 timers arbeid med saken, fordelt på syv timers arbeid for tingretten og fem timers arbeid med anken til lagmannsretten. Lagmannsretten fant at A hadde vunnet saken, men at

nødvendige utgifter bare utgjorde 5 000 kroner med tillegg av merverdiavgift, totalt 6 250 kroner.

- (7) A har anket lagmannsrettens avgjørelse av sakskostnadene – slutningen punkt 2. A har i korte trekk anført at han skulle vært tilkjent det fulle beløpet på 26 400 kroner med tillegg av merverdiavgift. Kostnadene var rimelige og nødvendige, og det var ikke grunnlag for noen reduksjon, verken i kostnadene for tingretten eller lagmannsretten.
- (8) *Påtalemyndigheten* har uttrykt at de ikke har merknader til As sakskostnadsanke.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve om «omkostningsavgjørelsen er avgjort i strid med loven», jf. straffeprosessloven § 442 andre punktum, jf. HR-2023-253-U avsnitt 9. Det er i rettspraksis lagt til grunn at tvistelovens sakskostnadsregler, herunder reglene om ankeinstansens kompetanse, får tilsvarende anvendelse i slike saker, jf. HR-2023-253-U avsnitt 11 og Rt-2010-834 avsnitt 10 og 11.
- (10) Etter tvisteloven § 20-9 tredje ledd kan ankeinstansen ved særskilt angrep på avgjørelse av sakskostnader bare overprøve lovanvendelsen, saksbehandlingen og bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder sakskostnadsavgjørelsen, jf. blant annet Rt-2010-476. Den skjønsmessige vurderingen kan som hovedregel ikke overprøves. Det skjønn som er utøvd, kan bare prøves dersom det fremstår som vilkårlig, klart urimelig eller klart uforsvarlig, jf. blant annet Rt-2010-705.
- (11) Som det fremgår, kan utvalget prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. blant annet HR-2023-253-U avsnitt 9 med videre henvisninger. Dette innebærer at utvalget også kan prøve lagmannsrettens begrunnelse.
- (12) I kjennelsen innledes kostnadsvurderingen med at advokat Røthing Simonsen har krevd dekket 33 000 kroner «i anledning saken». Om fastsettelsen av sakskostnadskravet heter det videre:
- «I saken her har anken ført frem, og A må anses å ha vunnet saken, jf. tvisteloven § 20-2. Det er imidlertid bare nødvendige sakskostnader som kan kreves dekket, jf. tvisteloven § 20-5. Kravet fra forsvarer er vesentlig for høyt, hensett til de spørsmål saken her gjelder, rettslig som faktisk.
- Erstatningskravet tas til følge med 5 000 kroner med tillegg av merverdiavgift, til sammen 6 250 kroner.»
- (13) Det fremgår uttrykkelig av anken til lagmannsretten at det ble krevd dekket syv timers arbeid for tingretten og fem timer for lagmannsretten. A vant saken for lagmannsretten, som da skulle lagt sitt resultat til grunn ved avgjørelsen av kravet for tingretten, jf. tvisteloven § 20-9 andre ledd.
- (14) I lys av en timepris på 2 200 kroner eksklusiv merverdiavgift innebærer lagmannsrettens utmåling at det bare gis betaling for omkring 2,5 timer. Det fremgår imidlertid ikke av begrunnelsen om beløpet er ment å dekke sakskostnader for både lagmannsretten og tingretten. Sett i lys av at det ble avholdt muntlig forhandling for tingretten, tyder beløpets størrelse på at det bare omfatter arbeid for ankeinstansen. Utformingen av slutningen bidrar ytterligere til uklarheten, jf. slutningen punkt 2:

«I sakskostnader for lagmannsretten og betaler staten ved Justisdepartementet til A, 6 250 – sekstusentohundreogfemti – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.»

- (15) Ankeutvalget er etter dette kommet til at lagmannsrettens kjennelse etterlater tvil om sakskostnadene som ble tilkjent, omfatter sakskostnader for tingretten. Kjennelsen må derfor oppheves.
- (16) As anke har ført frem. A har krevd dekket 4 400 kroner med tillegg av merverdiavgift i sakskostnader for ankeutvalget. Kostnadene anses som nødvendige og rimelige, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd.
- (17) Det er etter praksis staten ved Justis- og beredskapsdepartementet som skal holdes ansvarlig for sakskostnadene. Fristen for betaling løper fra forkynnelsen av Høyesteretts kjennelse, jf. HR-2023-253-U avsnitt 16.
- (18) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 2, oppheves.

I sakskostnader for Høyesterett betaler staten v/Justis- og beredskapsdepartementet til A 5 500 – femtusenfemhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse.

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)